

Sygn. akt: I C 885/22 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 sierpnia 2022 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca:	Asesor sądowy A. S.
Protokolant:	sekr. sąd. Dorota Szałkowska

po rozpoznaniu w dniu 30 sierpnia 2022 r. w Toruniu

sprawy z powództwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.

przeciwko Bankowi (...) spółka akcyjna w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Banku (...) spółka akcyjna w W. na rzecz powoda (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. 7 421,39 zł (siedem tysięcy czterysta dwadzieścia jeden złotych trzydzieści dziewięć groszy)

z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 25 marca 2019 r. do dnia zapłaty;

II. umarza postępowanie w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od 7 421,39 zł (siedem tysięcy czterysta dwadzieścia jeden złotych trzydzieści dziewięć groszy) od 8 listopada 2017 r. do 31 grudnia 2018 r.;

III. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

IV. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 2 217,00 zł (dwa tysiące dwieście siedemnaście złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt: I C 885/22 upr

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. wniósł o zasądzenie od Banku (...) Spółka Akcyjna w W. kwoty 7.421,39 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 8 listopada 2017 r. oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że pomiędzy poprzednikiem prawnym powoda,

a Bankiem (...) Spółka Akcyjna w W. została zawarta umowa pożyczki. W umowie z dnia 28 lutego 2017 r. kwota kredytu została ustalona na 52.823,75zł, a spłata zobowiązania została rozłożona na okres 84 miesięcy. Prowizja wynosiła 8.187,68 zł. Pożyczka została spłacona 24 października 2017 r. w 238 dniu obowiązywania umowy. Wobec powyższego, zdaniem powoda, koszty kredytu powinny zostać rozliczone proporcjonalnie do czasu trwania umowy. Kredyt został spłacony na 2.305 dni przed terminem. Bank winien zatem zwrócić z tytułu opłaty przygotowawczej 7.421,39 zł. Powód wskazał, że jego uprawnienie do dochodzenia należności z tytułu przedterminowych spłat

zobowiązań wynika z przelewu wierzytelności, którą nabył od pierwotnego wierzyciela M. B. umową z 30 czerwca 2021 r.

Wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodny z treścią pozwu.

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Podniósł zarzut przedawnienia roszczeń dotyczących zasądzenia odsetek od wskazywanych przez powoda dat początkowych do 3 lat przed wytoczenia powództwa. Wskazał, m. in., że żądania powoda są bezpodstawne, gdyż pozwany błędnie zakwalifikował opłatę przygotowawczą, prowizję jako koszt, który podlega zwrotowi w związku z wcześniejszą spłatą kredytu. Klient wiedział, że prowizja nie podlegała zwrotowi, zaakceptował warunki umowy. Stanowisko powoda nie znajduje uzasadnienia w literalnym brzmieniu art. 49 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim. Zakwestionował sposób wyliczenia przez powoda kwot podlegającej zwrotowi. Pozwany podniósł, iż umowa cesji jest nieważna, gdyż miała na celu obejście ustawy o kredycie konsumenckim i sprzeczna jest z zasadami współżycia społecznego.

W odpowiedzi na sprzeciw powód cofnął pozew ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od kwoty 7.421,39 od dnia 8 listopada 2017 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

M. B. zawarła 28 lutego 2017 r. z Bankiem (...) Spółka Akcyjna w W. umowę pożyczki gotówkowej. Pożyczka wyniosła 52.823,75 zł. P. zobowiązała się do zapłaty prowizji w kwocie 8187,68 zł. P. zobowiązała się do spłaty kredytu w 84 miesięcznych ratach. Kredyt został spłacony w całości w dniu 24 października 2017 r. tj. w 238 dniu obowiązywania umowy.

Okoliczności bezsporne, a ponadto dowód:

- umowa pożyczki gotówkowej k. 8-9
- raport Biuro (...) – k. 10-12

M. B. na mocy umowy przelewu wierzytelności z dnia 30 czerwca 2021 r. zbyła na rzecz powoda wierzytelność, przysługującą jej wobec Banku (...) Spółka Akcyjna w W., w związku, z wcześniejszą spłatą umowy pożyczki.

dowód:

- umowa przelewu wierzytelności wraz z zawiadomieniem o cesji - k. 13
- zawiadomienia o cesji k. 14-15

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów znajdujące się w aktach sprawy, stanowiące dowody bez wydawania odrębnego postanowienia (art. 243² kpc). Wiarygodność i treść dokumentów nie była kwestionowana przez strony, a sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania ich mocy dowodowej z urzędu.

Sąd pominął dowód z zeznań świadka M. B. jako nieistotny dla rozstrzygnięcia (art. 235² § 1 k.p.c.)

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był zasadniczo bezsporny, powód nie kwestionował bowiem faktu zawarcia umowy pożyczki z M. B. jak i faktu jej wcześniejszej spłaty.

W ocenie sądu umowa przelewu wierzytelności z 30 czerwca 2021 r. była ważna i w pełni skuteczna. Umowa zawierała wszystkie postanowienia przedmiotowo istotne. Z treści umowy jednoznacznie wynikało, jaka wierzytelność była przedmiotem przelewu. Zgodnie z zasadą swobody umów, strony mogą ułożyć stosunek prawny według

swego uznania, nie wyłączając również ceny. Cena nabycia wierzytelności była indywidualnie uzgodniona z pierwotnym wierzycielem i brak była przesłanek do jej kwestionowania. Okoliczność, że spór dotyczył przedsiębiorcy – nabywcy wierzytelności przysługującej konsumentowi, nie stał na przeszkodzie stosowania reżimu ustawy o kredycie konsumenckim, ani dyrektywy (...), bowiem zakres zastosowania w/w przepisów nie zależy od tożsamości stron procesu, lecz statusu stron umowy o kredyt konsumencki (w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim), na co wskazał (...) w uzasadnieniu wyroku sprawie C#383/18.

Nie sposób również przyjąć, że dochodzenie przez nabywcę wierzytelności przedmiotowego roszczenia, stanowi przejaw nadużycia prawa podmiotowego i zasad współżycia społecznego. Skoro pozwany bank nie dokonał pełnego rozliczenia z konsumentem pożyczki w terminie 14 dni od dnia dokonania wcześniejszej spłaty, zgodnie z postanowieniem art. 49 u.k.k. i art. 52 u.k.k., to konsument uprawniony był do sprzedaży swojej wierzytelności wobec banku, rezygnując z konieczności prowadzenia postępowania reklamacyjnego i dochodzenia swoich racji przed sądem. Ekwiwalentność tych świadczeń nie ulega wątpliwości i stanowi element autonomii woli. Sama perspektywa prowadzenia przez konsumenta procesu sądowego z bankiem, mogłaby zniechęcać go do egzekwowania prawa wynikającego z treści art. 49 u.k.k.

Nie ulega wątpliwości, iż sporny stosunek prawny podlegał reżimowi ustawy o kredycie konsumenckim (art. 3 ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim, t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1083, dalej jako u.k.k.). Oceniając zasadność żądania pozwu, należało zważyć, że zgodnie z art. 49 ust. 1 u.k.k. w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu, o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą. Przepis ten stanowi implementację treści art. 16 ust. 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki (Dz.Ur.UE.L Nr 133, str. 66, dalej „Dyrektywa 2008/48/WE”), zgodnie z którym konsument ma prawo w każdym czasie spłacić w całości lub w części swoje zobowiązania wynikające z umowy o kredyt i w takich przypadkach jest on uprawniony do uzyskania obniżki całkowitego kosztu kredytu, na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy.

Zgodnie z art. 5 pkt 6 u.k.k. na całkowity koszt kredytu składają się wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności: odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże, jeżeli są znane kredytodawcy oraz koszty usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń - z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta.

Przepisy ustawy krajowej, implementującej postanowienia dyrektywy, winny być wykładane przez organy stosujące prawo zgodnie z treścią i celem dyrektywy (tzw. prounijna wykładnia prawa krajowego).

Zdaniem pozwanego jednorazowa prowizja nie podlega obniżeniu, gdyż nie mieści się w dyspozycji art. 49 ust. 1 u.k.k.

W ocenie Sądu stanowisko pozwanego nie jest słuszne, albowiem brzmienie art. 49 ust. 1 u.k.k., interpretowane zgodnie z celem i funkcją ww. dyrektywy, przewiduje, że w razie wcześniejszej spłaty kredytu obniżeniu ulega całkowity koszt kredytu, zdefiniowany w art. 5 pkt 6 ustawy. Obniżenie ma charakter proporcjonalny tj. o okres, o który skrócono czas obowiązywania umowy. Tylko tego rodzaju wykładnia przepisu art. 49 u.k.k. gwarantuje efektywne obowiązywanie przepisów unijnych (por.: J. G., Wykładnia przepisów prawa cywilnego materialnego i procesowego, (...) 2020; Sołtys A., wykładnia prounijna, źródło: (...))

Sąd orzekający w sprawie niniejszej całkowicie podziela zapatrywania prawne przedstawione przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej jako: (...)) w uzasadnieniu wyroku w sprawie C 383/18 (źródło: curia.europa.eu (...)) oraz Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 12.12.2019 r. w sprawie o sygn. III CZP 45/19 (Lex nr 2751805), które z uwagi na publikację w ogólnodostępnych publikatorach nie ma potrzeby całkowicie przytaczać.

Przypomnieć jedynie wypada, że (...) w wyroku z dnia 11.09.2019 r. w sprawie C 383/18, na skutek pytania prejudycjalnego zadanego przez Sąd Rejonowy Lublin Wschód w Lublinie z siedzibą w Ś. (Polska), w analogicznej

sprawie, stwierdził, że art.16 ust. 1 ww. Dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta. Trybunał podkreślił, że definicja całkowitego kosztu kredytu nie zawiera żadnego ograniczenia dotyczącego okresu obowiązywania danej umowy. Według (...) ograniczenie możliwości obniżenia całkowitego kosztu kredytu jedynie do kosztów wyraźnie związanych z okresem obowiązywania umowy, pociągałoby za sobą ryzyko, że konsument zostanie obciążony wyższymi jednorazowymi płatnościami w chwili zawarcia umowy o kredyt, ponieważ kredytodawca mógłby próbować ograniczyć do minimum koszty zależne od okresu obowiązywania umowy.

Podobną interpretację w/w przepisów zaprezentował Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały sprawie III CZP 45/19.

Obszerna argumentacja pozwanego miała charakter polemiki i nie mogła zostać uwzględniona.

Wbrew stanowisku pozwanego, powód prawidłowo określił wysokość roszczenia. Zastosowana metoda jest zbieżna z stanowiskiem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie Interpretacji art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim, wyrażone w kontekście wyroku (...). Podkreślono tam, że metodą obliczania kwoty obniżenia kosztów kredytu zapewniającą odpowiednio wysoki poziom ochrony konsumentów, jest metoda liniowa polegająca na proporcjonalnym obniżeniu całkowitego kosztu kredytu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono okres kredytowania. Sąd orzekający w sprawie niniejszej podziela powyższe zapatrywania. Powód przedstawił stosowne wyliczenia, które w zakresie matematycznej poprawności obliczeń, nie były kwestionowane. Powód wskazał, iż umowa z dnia 28 lutego 2017 r. miała trwać 2.543 dni, trwała natomiast 238 dni. Dokonano obliczenia kosztu 1 dnia opłaty przygotowawczej 8.187,68 zł : (...). Całkowita kwota kosztów pożyczki podlegająca zwrotowi: 2.305 dni (niewykorzystany czas trwania umowy) x 8.187,68zł : 2.543 dni = 7.422,1 zł. Tymczasem kwota dochodzona przez powoda w pozwie wynosiła 7.421,39 zł, w wyniku błędu rachunkowego powód samoograniczył powództwo.

Uznając roszczenie powoda za zasadne, uwzględniając mechanizm proporcjonalnej redukcji opłaty przygotowawczej i prowizji oraz fakt cesji wierzytelności przysługującej konsumentowi na powoda, Sąd po zastosowaniu art. 49 ust. 1 u.k.k. uwzględnił powództwo w zakresie obowiązku zapłaty 7.421,39 zł.

Wobec cofnięcia pozwu wraz ze zrzeczeniem się roszczenia sąd w punkcie II wyroku umorzył postępowanie na podstawie art. 355 k.p.c. w zakresie żądanym przez powoda tj. co do odsetek ustawowym za opóźnienie od kwoty 7.421,39 zł od dnia 8 listopada 2017 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.

O odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł zgodnie z art. 481 § 1 i 2 kc. Zarzut przedawnienia roszczenia odsetkowego był zasadny. Powód mógł domagać się odsetek jedynie za okres 3 lat od dnia wytoczenia powództwa tj. podjęcia czynności przedsięwziętej bezpośrednio w celu dochodzenia roszczenia. Powód złożył pozew w dniu 25 marca 2022r. Odsetki ustawowe za opóźnienie należało zatem przyznać od dnia 25 marca 2019 r. Żądania dalej idące podlegały oddaleniu, o czym orzeczono w pkt III wyroku.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 100 kpc w zw. z art. 98 § 1, 1[1], 3 kpc. Na koszty procesu należne powodowi składało się: 400 zł opłaty sądowej stałej, 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 1800 zł koszty zastępstwa procesowego adwokata (par. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych). Powództwo zostało uwzględnione niemalże w całości, co uzasadniało obciążenie pozwanego obowiązkiem zwrotu wszystkich kosztów procesu.